

Zagreb, 04. travnja 2012. godine

Zaključci s radionica održanih tijekom neformalnog sastanka Erasmus koordinatorskih radionica održanog 03.04.2012. na Sveučilištu u Zadru u organizaciji Agencije za mobilnost i programe EU

Dana 03.04. 2012. održan je neformalni sastanak Erasmus koordinatorskih radionica na Sveučilištu u Zadru u organizaciji Agencije za mobilnost i programe EU. Cilj sastanka bio je pružiti podršku Erasmus koordinatorskim radionicama u provedbi programa Erasmus. Nakon uvodne prezentacije Ljubice Petrović, voditeljice Odsjeka za Erasmus, koja je iznijela pregled podataka o mobilnosti prikupljenih analizom završnih izvješća za akademsku godinu 2010./2011., stanja financijske potpore nakon analize prvih izvješća za projekte 2011./2012. godine, pitanja opozicioniranja i viza te primjera dobre prakse s visokih učilišta, održane su dvije radionice pod nazivom „Kako pripremiti studente i nastavnike za odlazak na mobilnost“ i „Kako pripremiti ustanovu za dolazne Erasmus studente“.

Sudionici su identificirali 3 glavna problema na obje radionice te su pokušali pronaći rješenja:

Radionica br.1: „Kako pripremiti studente i nastavnike za odlazak na mobilnost“

1) Informiranje studenata i nastavnika

Sve informacije o prijavi, prijavi i odlasku na mobilnost trebaju biti dostupne na mrežnim stranicama visokih učilišta. Također, preporučuje se objaviti priručnike za odlazne i dolazne studente te upute koje sadrže informacije o potrebnim dokumentima i radnjama prije, tijekom i nakon mobilnosti. Kvalitetno informiranje studenata moguće organizirati tijekom Info dana o Erasmus mobilnosti u suradnji s Erasmus Student Network (ukoliko postoji ESN sekcija na visokom učilištu) ili s bivšim Erasmus studentima koji mogu kolegama pružiti korisne informacije, putem prezentacija ili u direktnom kontaktu, o svom iskustvu. Sveučilište u Zagrebu i Sveučilište u Zadru već su ostvarili dobru suradnju sa svojim ESN sekcijama, ne samo u svrhu animiranja odlaznih studenata nego i kao pomoć dolaznim studentima na njihova visoka učilišta. Kod informiranja studenata važno je uključiti bivše studente te ih potaknuti na osnivanje ESN sekcije koja uvelike pomaže koordinatorskim radionicama u pružanju informacija dolaznim i odlaznim studentima, preuzimanju organizacije društvenih događaja za studente i uključivanjem domicilnih studenata koji nemaju mogućnosti otići na Erasmus mobilnost. Studente koji su zainteresirani za formiranje grupe koja bi pružala podršku drugim studentima moguće je uputiti na ESN Hrvatska gdje će im pružiti potrebne informacije.

Studentima je potrebno naglasiti važnost čitanja priručnika i uputa te samostalnost tijekom pripreme i samog odlaska na mobilnost (npr. tijekom intervjua). Boljem informiranju studenata na sveučilištima i njihovim sastavnicama pridonijela bi jača suradnja i komunikacija između Erasmus koordinatorskih radionica na sastavnicama i Erasmus koordinatorskih radionica na sveučilištu. Predloženo je da sveučilišta organiziraju neformalni sastanak s koordinatorskim radionicama sa sastavnicama na kojem bi mogli raspravljati o informiranju studenata i nastavnika te o svim drugim temama važnim za provedbu programa poput pripreme korisnika za odlazak na mobilnost, opozicioniranje i sl. Na taj način, smanjila bi se količina upita na razini sveučilišta, a sastavnice bi mogle samostalno i kvalitetnije provoditi svoj dio programa.

U svrhu bolje pripreme studenata predloženo je i osnivanje Facebook grupe gdje studenti međusobno razmjenjuju iskustva i znanje o Erasmus mobilnosti, načinu prijave, potrebnoj dokumentaciji i sl. Visoka učilišta koja su pokrenula Facebook grupu izuzetno su zadovoljna ovim načinom reklamiranja programa i informiranja studenata. Međimursko veleučilište u Čakovcu nada se kako će u informiranju studenata pomoći i informacijsko-mobilni servis, centralizirani projekt koji su s partnerskim ustanovama prijavili na natječaju Izvršne agencije u Bruxellesu.

Prilikom odlaska na mobilnost izuzetno je važno informirati se o postupku dobivanja viza. Iako smo se ovom temom bavili na uvodnom dijelu sastanka, važno je spomenuti u kontekstu pripreme studenata za odlazak na mobilnost da je dužnost studenta prijaviti se na vrijeme za dobivanje vize, a visoko učilište treba na to upozoriti u dokumentima vezanim uz pripremu za odlazak.

Kao i za studente, sve informacije o prijavi, pripremi i odlasku na mobilnost (ne)nastavnog osoblja trebaju biti dostupne na mrežnim stranicama visokih učilišta. Također, preporučuje se objaviti priručnike za (ne)nastavno osoblje ili upute koje sadrže informacije o potrebnim dokumentima i radnjama prije, tijekom i nakon mobilnosti. Sveučilište u Zagrebu već je izradilo takve upute za svoje nastavnike. Predloženo je organiziranje posebnog Info dana za nastavno i nenastavno osoblje u suradnji s nastavnicima koji su bili na Erasmus mobilnosti. Također, dobar primjer je i održavanje prezentacija o mogućnostima unutar programa Erasmus na katedrama visokog učilišta kao što to čini Sveučilište u Puli dva puta godišnje.

Prilikom ocjene kvalitete prijave i koristi odlaska na mobilnost za ustanovu, Sveučilište u Splitu oslanja se na procjenu sastavnica ovisno o području rada pojedinog nastavnika dok, na primjer, pri Sveučilištu u Rijeci odabir radi Povjerenstvo na razini Sveučilišta. Kako bi se izbjegle eventualne pritužbe na bodovanje prijave, zaključeno je da ustanova treba imati detaljan Pravilnik o mobilnosti kojeg se treba dosljedno pridržavati te uvesti sustav bodovanja koji, iako mogu postojati razlike između programa i potreba određenih odsjeka ili sastavnica, jamči transparentnost.

2) Jezična priprema studenata

Kako bi se osigurala dovoljna razina poznavanja jezika na kojem će student pratiti nastavu odnosno obavljati praksu u inozemstvu, predlaže se da profesori stranih jezika tijekom natječajnog postupka provjere poznavanje jezika prijavljenih studenata. Taj je rad profesora moguće kompenzirati koristeći se sredstvima iz stavke organizacija mobilnosti (OM).

3) Praćenje studenata tijekom mobilnosti

Uz pripremu studenata za odlazak na mobilnost potrebno je pratiti studente tijekom njihove mobilnosti. Kontakt obično postoji, ali tek ako se student javi s nekim problemom na koji je naišao. Dvije ustanove prate studente tijekom mobilnosti na sljedeće načine:

- a) Međimurskom veleučilištu u Čakovcu student ima obavezu javiti se čim stigne na inozemnu ustanovu. Ovakav način praćenja moguć je na ustanovama s manjim brojem mobilnosti.

- b) Sveučilište u Splitu pokrenulo je Facebook stranicu gdje studenti mogu objavljivati svoje priče, fotografije i iskustva s mobilnosti.

Radionica br.2: „Kako pripremiti ustanovu za dolazne Erasmus studente“

1) Informiranje dolaznih studenata

Kako bi se dolaznim Erasmus studentima olakšao pristup informacijama na ustanovi domaćinu te približila lokalna kultura, sudionici su istaknuli sljedeće:

- a) Uvođenje sistema „buddy“ - angažiranje bivših Erasmus studenata koji u ulozi „mentora“ pomažu dolaznim studentima prilikom boravka na njihovoj ustanovi kao i oko administrativnih pitanja poput prijave privremenog boravaka. Ovakav način suradnje s bivšim Erasmus studentima dijelom olakšava rad samih koordinatora.
- b) Sveučilište u Dubrovniku predložilo je umrežavanje dolaznih studenata putem Facebook grupe.
- c) Neke su ustanove komentirale nedovoljnu spremnost popratnih službi ustanove domaćina – referada, info pult. Jedan od načina koji bi mogao potaknuti bolju pripremljenost jest da koordinatori s djelatnicima tih službi organiziraju sastanak kako bi im se približio program, uputilo na pitanja koja im studenti mogu postaviti i sl.

2) Organizacija nastave na stranom jeziku

Sudionici su se složili oko tri mogućnosti organizacije nastave:

- a) Održavanje određenih kolegija na stranom jeziku: potrebno je poslati upit nastavnicima kako bi se ispitalo koji kolegiji bi se mogli održavati na stranom jeziku, potrebno je dobiti od nastavnika opis programa na stranom jeziku, broj ECTS bodova i sl. te objaviti na web stranici ustanove. Nastavnici koji drže nastavu na stranom jeziku mogu dobiti simboličnu naknadu kao što je to slučaj na Sveučilištu u Zagrebu, Sveučilištu u Zadru i Sveučilištu u Dubrovniku. Međimursko veleučilište u Čakovcu namjerava financirati usavršavanje engleskog jezika za svoje nastavnike, a Sveučilište u Zagrebu predlaže da se nastavnicima koji drže nastavu na stranom jeziku 1 sat honorira kao da su održali 1 sat i 30 minuta nastave.
- b) Održavanje konzultativne nastave vrlo je dobar način organiziranja nastave na stranom jeziku, ako na ustanovi ne postoji mogućnost da se održavaju kolegiji na stranom jeziku. RRiF i Visoko gospodarsko učilište u Križevcima planiraju takvu nastavu za dolazne studente.
- c) Stručni studiji koji trenutno nisu u mogućnosti imati nastavu na stranom jeziku trebaju planirati dolaznu mobilnost, koja je u programu Erasmus jednako važna kao i odlazna, na način da organiziraju stručnu praksu za dolazne studente.

3) Jezična priprema dolaznih studenata

Neki koordinatori požalili su se na znanje engleskog jezika manjeg broja dolaznih studenata. Sveučilište u Splitu predložilo je tzv. tandem sistem koji spaja dolaznog studenta i studenta koji će otići na mobilnost u zemlju dolaznog studenta s ciljem učenja jezika. Za svoj trud dobili bi dodatne ECTS bodove. Također, predložena je i provjera međunarodnih certifikata koji bi služili kao dokaz poznavanja određene razine stranog jezika.